

ههج تۇيغۇلىرى

[ئۇيغۇرچە]

خواتر الحج

[باللغة الأيغورية]

سراجددىن ئەزىزى

سراج الدين عزيزي

تەكشۈرۈپ بىكىتكۈچى: ن. تەمكىنى

المراجعة: ن. تمكيني

ريباد شهري رهبؤه رايونى دىن تەشۋىقات ھەمكارلىق
مەركىزى

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة
بمدينة الرياض

1428 – 2007

islamhouse.com

ھەج تۇيغۇلىرى

ئى ئاللاھ! ھازىرمىز، چاقىرىقىڭغا ھازىرمىز!

ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى : "ماڭا ئەڭ سۆيۈملۈك زېمىن" دەپ سۈپەتلىگەن مۇقەددەس زېمىنغا دەسسەگەن ھەربىر قەدەمگە مۇبارەك بولسۇن! بۇ زېمىن (ھەرەم) تاغلار بىلەن ئورالغان بولۇپ، بۇ تاغلار خۇددى ئاللاھنىڭ بۇ ئەمىن شەھرىنى مۇھاپىزەت قىلىدىغان ئەسكەرلەردەك قەدەمنى تىكلەپ تۇرماقتا. بۇ شەھەرنىڭ قەلبى ئۆز كۈچىنى "لا ئىلاھە ئىللەللاھ" تىن ئالىدىغان ئادەم توپانى بىلەن سوقۇپ تۇرىدۇ. بۇ، "لا ئىلاھە ئىللەللاھ" بىلەن دىللىرىنى يورۇتۇپ، تىللىرىنى نەملەپ تۇرغان ئادەملەردىكى "مەنەنلىك" توڭىنى ئېرىتىپ تاشلايدىغان مۇقەددەس زېمىندۇر. سۇبھانەللاھ...

مەسجىدىلھەرەمگە كىرگەن ھەربىر شەخس ئۆشنىسىدە "مەن" ناملىق ئېغىر يۈكنى ئارتىۋالغان ھالدا كىرىدۇ، ئۇ ئاستا - ئاستا ھاكىمىيەت ئاللاھقا خاس ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىدۇ، ئۆزىنىڭ رەھمان تائالانىڭ ئاجىز بىر بەندىسى ئىكەنلىكىنى ئېسىگە ئالىدۇ. بىز بۇ مۇقەددەس ھەرەمگە قەدەم باسقۇنىمىزدا ھەممە نەرسە بىزگە مەنسۇپ بولۇشىنى، كەبىنىڭ ئالدىدا، چىرايلىق گىلەم ئۈستىدە كەڭ - كۈشادە ئولتۇرۇپ ناماز ئوقۇشىنى، ئازادە، بىمالال تاۋاپ قىلىشىنى، يەڭگىلە تاۋاپ - ساپانى تاماملاشىنى، ئارامىمىز بىلەن زەمزم سۈيىدىن قانغۇچە ئوتلاشنى ئويلاپ كىرىمىز. بەيتۇللاھنىڭ دەرۋازىسىدىن ھەرەم ئىچىگە قاراپ قەدەم ئېلىشىمىزدا كۈتۈلمىگەن ئەھۋال يۈز بېرىدۇ. رەڭگارەڭ ئىنسانلار... بىر - بىرىگە ئوخشاشمايدىغان تىللاردا سۆزلىشىۋاتقان كىشىلەرنىڭ كۆپلىكى، ھەممە ئادەمنىڭ ئاللاھقا يېلىنىپ

سەجدە قىلىشلىرى، ئاللاھنىڭ ھەرخىل شەكىلدىكى ئىنسانلارنى يارىتىشىدىكى ئاجايىپ قۇدرىتى كۆز ئالدىمىزدا نامايەن بولىدۇ. بىزنىڭ ئارزۇلىرىمىزنىڭ تۇنجىسى ۋە ئاسانلىرىدىن بىرى بولغان تاۋاپقا باشلىغىنىمىزدا، ئاجايىپ رېتىملىق، يۆنىلىشى بەلگىلەنگەن ئاپاراتنىڭ ئىچىگە كىرىپ قالغانلىقىمىزنى ھېس قىلىمىز، جىسىملىرىمىزنى ھەركەتلەندۈرۈش ھالىتى ئىنتايىن رېتىملىق، ئاجايىپ "سىمفونىك" شەكىلدە دۇئا، تەسبىھ، يىغا - زارە، تەكبىر - تەھلىللەر دىللارنى ئېرىتىپ، ئەقىل، ۋىجدانلارنى ئويغۇتىدۇ.

بۇ قورقۇنچلۇق يىغا - زارىلەرنىڭ پەس ئاۋازى ئىچىدە: "مەن كىم؟" ھېچ نەرسە ئەمەس.. ئادەم توپى ئىچىدە يەتتە تاۋاپنى توختىماستىن ئاخىرلاشتۇرىمىز، مېنىڭ ھەرەمدە ئىكەنلىكىمنى ياراتقۇچى ئۇلۇغ ئاللاھتىن باشقا ھېچكىم ھېس قىلمايدۇ. ئاللاھ ئۆزى يالغۇزلا بارلىقىمنى، تاۋاپ - ئىبادەتلىرىمنى كۆرۈپ، بىلىپ تۇرىدۇ. مېنى ئاڭلايدۇ بەلكى ئارزۇ - ئۈمىدلىرىمنى ئورۇنداپ بېرىدۇ. بۇ قانداق؟ قانداقلىقىنى بىلمەيمىز. لېكىن بىز شۇنىڭغا ئىشىنىمىزكى، ئاللاھنىڭ بىزگە بەكمۇ يېقىن، ئارىمىزدا داۋاملىق بىز بىلەن بىللە ئىكەنلىكى بىز ئۈچۈن ئەڭ بۈيۈك بەخت. دىللىرىمىزدا شۇنداق ئىشەنچ باركى، ئاللاھ مۇشۇ كائىناتنىڭ ئىلاھى، ھەممىگە قادىر. ئاللاھنىڭ قۇدرىتى ئالدىدا ھېچبىر كۈچ - قۇدرەت پۈت تىرەپ تۇرالمايدۇ..

سۇبھانەللاھ! بۇ موماي، بۇ كېلىشكەن ياش، بۇ بوۋاي، بۇ قارا تەنلىك، بۇ ئاق تەنلىك، بۇ سېرىق چىراي، بۇ ئېگىز، بۇ پاكىز، رەڭگارەڭ چىرايلار ھەقىقەتەن ئىنساننى ھەيران قالدۇرىدۇ. ئۇلار ھەممىسى بىردەك: "لائىلاھە ئىللەللاھ ئاللاھۇ ئەكبەر" دەيدۇ. ھەممە كىشى دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن، يۈزلەرچە تىللاردا سۆزلىشىدىغان، ئۇزۇن مۇساپىلەرنى بېسىپ كەلگەن تۇرۇپ، قانداقسىگە: "لائىلاھە

ئىللەللاھ! تا بىرلىشەلەيدى؟ جاۋاب : "بۇ ئاللاھنىڭ پەزىلى بولۇپ، ئۆزى خالىغان بەندىسىگە ئاتا قىلىدۇ".

پادشاھلارنىڭ پادشاھى:

مۇئەزرىن ھەر نامازغا ئەزان ئوقۇغاندا، بەندىلەر پادشاھلارنىڭ پادشاھى ئالدىدا سەپ بولۇپ تىزىلىدۇ، ئادەم سانى قانچە كۆپ بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ھەربىر شەخس ئۆزىگە لايىق ناماز ئوقۇيدىغان ئورۇن تاپالايدۇ. نامازدىن بورۇن ئورۇن ئىزدەپ ئۇپاق - بۇپاقنى ئايلىنىدۇ، ئورۇن تاپالمايدۇ. ئورۇن توشۇپ كەتكەن، جىسىملار ئارىسىدا بارماق پاتقۇدەك ئورۇن قالمىغان، سەپلەر ئاجايىپ ھىكمەت بىلەن تىزىلغان، سەپنى تۈزۈش بۇيرىقى مۇھەممەد مۇستافا سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ يوليورۇقىغا ئاساسەن بولغان. سەپتىن بىر كىشىلىك ئورۇن ئىزدىگەن ئادەم خۇددى جەننەتتىن ئورۇن ئىزدىگەن ھېسسىياتتا بولىدۇ، ئاللاھتىن ئارزۇ - ئارمانلىرىغا يەتكۈزۈشنى تىلەپ دۇئا - تەسبىھلەرنى ئوقۇيدۇ. ھەربىر كىشىنىڭ قەلبىدە شۇنداق سوئال پەيدا بولىدۇ: ئاخىرەتتە جەننەتتىن ئورۇن ئىزدىسەك، توشۇپ كەتكەننى كۆرۈپ ئورۇن تاپالمىساق، ھالىمىز نېمە بولار؟ ئى ئاللاھ! بىزنى ئۇ كۈنگە قالدۇرمىغايسەن - ئامىن !!

نېمە ئۈچۈن جېدەللىشىمىز، سۈركىلىشىمىز؟:

ياراتقۇچى ئاللاھ پاكىتۇر! نامازغا تەكبىر ئوقۇلۇشى بىلەن تەڭ ھەممە بىردەك سەپكە تىزىلىدۇ، خۇددى ئاللاھ ئاسماندىن بىرپارچە يەرنى زېمىنغا چۈشۈرۈپ، ناماز ئوقۇغۇچىنى قارشى ئالغاندەك، نامازغا تەكبىردىن بۇرۇن تېپىلمىغان ئورۇن تەكبىردىن كېيىنلا چىقىپ قالىدۇ. سەپلەر راۋرۇس تىزىلىدۇ، سىرتتىن قارىغۇچىغا ھەيۋەتلىك بىرمەنزىرە كۆرىنىدۇ. مۇسۇلمانلار قانداق قىلىپ بۇنداق مۇنتىزىم - تەرتىپلىك بولۇپ قالدى؟ ئۇلار نورمال تۇرمۇشىدا بۇنداق تەرتىپلىك ئەمەستىغۇ؟! بىز

ئەنە شۇ بەختلىك مۇسۇلمانلاردىن تۇرساق، نېمە دەپ جېدەللىشىمىز؟! نېمە دەپ سۈركىلىشىمىز?!...

زەمزمە سۈيى:

زەمزمە سۈيى قېشىغا كەلگىنىمىزدە، ئاللاھنىڭ بۇ تۈگىمەيدىغان بەرىكەتلىك سۈنى بىزگە نېمەت قىلىپ بەرگەنلىكىنى ھېس قىلىمىز. زەمزمە ئەسىرلەر بويى مىليونلارچە ئىنسان ئىچىمۇ تۈگىمەيدۇ، بەندىلەر ئىچكەنسىرى قودۇقنىڭ سۈيى ئاۋۇپ قالىدۇ، كېچە - كۈندۈز قاچىلار، باكىلار ۋە چوڭ ماشىنىلارغا قاچىلىغان بىلەنمۇ تۈگەپ قالىدۇ. زەمزمەگە ئېرىشكەن ھەربىر كىشى، ئۇنى ئىچمەي قالىدۇ، ھەتتا بەس - بەستە تالىشىپ ئىچىشىدۇ.

مەسجىدىلھەرەمدە مۇسۇلمانلار بىر - بىرگە ئازار بەرمەيدۇ، تىللاشمايدۇ، زەمزمە سۈيىنى ئىچكىنىمىزدە تىللار ئاللاھقا تەسبىھ ئېيتىشنى ئۇنتۇپ قالىدۇ، بەندە ئۆزىدىكى "مەنەنچىلىك" نىڭ ئېرىپ كېتىۋاتقانلىقىنى ھېس قىلىدۇ، ئاللاھ ھەممىگە قادىر، ئۇنىڭسىز كۈچ - قۇۋۋەتكە ئىگە بولالمايمىز.

زەمزمە بىزگە قىيامەتتىكى رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە بېرىلگەن ھەۋزى كەۋسەرنى ئەسلىتىدۇ، ھەۋزى كەۋسەردىن سۇ ئىچىشتىن مەھرۇم قالساق، ھالىمىز نېمە بولۇپ كېتەر - ھە؟! رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بىزنىڭ نىجاتلىقىمىز بولغان ھەۋزى كەۋسەردىن بىزنى قايتۇرۇپ قالسا، ھالىمىز قانداق بولۇپ كېتەر؟! شۇنداق تۇيغۇغا كېلىمىزكى، بىز تۈگەشكەنلىكىمىزنى ھېس قىلىمىز. ئى ئاللاھ! بىزگە ئۇ كۈننى كۆرسەتمىگىن... ئى رەببىمىز! بىزنى ئۆز پاناھىڭدا ساقلىغىن...

سافا - مەرۋە:

سافا - مەرۋەگە يۈزلەنگىنىمىزدە، يەنە شۇنچە كۆپ ئادەم توپى بىلەن ئۇچرىشىمىز، نىمانچە كۆپ ئادەم - بۇ؟! بۇ نېمىنىڭ بەلگىلىرىدۇ؟! ئۇلار بىر - بىرىگە زىت ئىككى يۆنىلىشكە قاراپ ئېقىۋاتقان ئادەم دېگىزىغۇ؟! ئادەملەر بىر گەۋدىگە ئايلانغان، سەن بىلەن ھېچكىمنىڭ كارى يوق، سېنىڭ ھېچكىم بىلەن كارىڭ يوق. ھەممە ئاللاھنىڭ ئىشىدا ئۆزىنى ئۇنۇتقان. بۇ توپ ئارىسىدا كېتىۋاتقانلاردىن چىپ - چىپ تەر ئېقىۋاتقان، ئۇنىڭغا پەرۋا قىلمىغان. شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە مەھشەر كۈنى بولىدىغان دەھشەتلىك تەرنىڭ ۋۇجۇدىمىزدىن سۇ ئاققانداك ئېقىشلىرىنى ئەسلىگىنىمىزدە، بەرداشلىق بېرەلمەيدىغانلىقىمىزغا كۆزىمىز يېتىدۇكى، قىيامەتتىكى تەرلىرىمىز ئوشۇقتىن ئېشىپ، پاچاققا يېتىدىغانلىقىنى خىيال قىلىمىز. ئى رەببىمىز! بىزنى ساقلىغايىسەن.. ھالىمىز نېمە بولۇپ كېتەر؟!...

چاش چۈشۈرۈش ياكى كېسىش:

چاش چۈشۈرۈش ياكى كېسىش بىلەن "مەنمەنلىك" يەنە يەرگە تۆكۈلۈشكە باشلايدۇ. ھەربىر مۇسۇلمان ئەتراپىدىكىلەرگە ئوخشاشلا ئاللاھنىڭ رەھمىتىنى ئۈمىد قىلغان ھالدا پەرۋانىدەك ھەرتەرەپكە تارقىلىدۇ. مۇبارەك مەيدانلاردا تەمكىن ئايلىنىپ يۈرىدۇ، بىر ئايال مەيدانغا جايىنامازنى سېلىپ ئولتۇرىشىغا ئەتراپىغا ئاياللار كېلىپ تىزىلىپ ئورۇن تۇتىدۇ. بىر ئەر كىشى كېلىپ جايىناماز سالسا، ئۇنىڭمۇ ئەتراپىغا باشقا ئەرلەر كېلىپ جايىنامازلىرىنى سېلىشىپ سەپ تۈزۈپ نامازغا كىرىپ كېتىدۇ. ئۇلار خۇددى يەككە يېگانە ئاللاھنىڭ يەر يۈزىگە تارقالغان ئىتائەتچان ئەسكەرلىرىگە ئوخشاش كۆرۈنۈش ھاسىل قىلىدۇ.

بەندە ھەج ئىبادىتىنى تاماملاپ بولغاندىن كېيىن، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويىدۇ. ئۇنىڭدا ئاللاھقا ئالدىراپ ئىبادەت قىلىدىغان، گۇناھتىن ھەزەر ئەيلەپ قاچىدىغان بىر

روھ تىكلىنىدۇ. ئۆز يۇرتىڭىزدەك ھېس - تۇيغۇ بىلەن ئاللاھقا قۇللۇق قىلغان مەسجىدلىھەرەم زېمىنى سىزنى ئۆزىگە جەلب قىلىۋالغايچقا، بۇ مۇقەددەس زېمىندىن ئايرىلغىڭىز كەلمىسىمۇ، لېكىن دۇنيانى گۈللەندۈرۈش بۇرچىڭىز سىزنى قايتىشقا مەجبۇرلىغان ھالدا كېتىپ قالسىز. ساماۋى ئاۋاز سىزگە: "كېلىڭ! دۇنيانى بىرگە گۈللەندۈرەيلى، ئىسلاھ قىلايلى، ئاللاھنى ھەر زامان ۋە ھەر ماكاندا سۆز - ھەرىكىتىمىز بىلەن ياد ئېتەيلى!" دەپ نىدا قىلىدۇ. بەندە — ھەرەمنىڭ قەلبىدىكى مۇجەسسەم گەۋدە سەپەرگە ئاتلاندى... ھەرەمنىڭ كەپتەرلىرى ئۇنى: "راست سۆزلىگەن بولساڭ، نىجات تاپتىڭ!" دەپ ئۆزىتىپ قويدى...